

Závěr

Je neoddiskutovatelné, že trestná činnost je společensky nejnebezpečnější formou porušování obecně platných právních předpisů. Působí značné škody nejen občanům samotným, ale také státu jako takovému. Nejdůležitější roli v boji proti kriminalitě plní orgány činné v trestním řízení.

Na úrovni jejich práce, na tom, jak plní požadavky zákona, který určuje úkoly a prostředky jejich činnosti, závisí výsledek zápasu, který je proti zločinnosti veden. Mezi úkoly orgánů činných v trestním řízení řadíme zejména důkladné vyšetření trestného činu, označení pachatele a posouzení otázky, zda byly zjištěny veškeré skutečnosti určující vinu nebo nevinu obviněného. K objektivnímu zjištění skutkového stavu přispívají takové elementy, jako jsou například základy trestního řízení nebo jednotlivé metody kriminalistiky.

Jak jsem uvedl ve své práci výše, nejdůležitější částí potírání kriminality je prevence. Z tohoto hlediska je nedostatečné pachatele pouze zjistit, je třeba mu vinu prokázat, veřejně ho odsoudit a uložit mu příslušný trest. V tomto okamžiku je také potřeba si uvědomit, že výše nebo přísnost trestu není tím nejdůležitějším faktorem pro odstrašení dalších potenciálních pachatelů. Tou nejpodstatnější okolností tu totiž je množství pachatelů, které se povede odhalit.

Výsledky výzkumů veřejného mínění jednoznačně ukazují na skutečnost, že drtivá většina společnosti považuje účinnou ochranu před trestnou činností za prvotní a nejdůležitější cíl, který by měl stát pomocí svých orgánů zajišťovat. Jednoznačně na špici se pak objevuje zájem na potírání násilné trestné činnosti. Ta se vyznačuje tím, že naprostou většinu kriminalistických stop zjišťujeme právě na místě

činu, a to v co možná nejkratší možné době od spáchání daného trestného činu.

Ohledání místa činu má pro vyšetřování trestné činnosti zcela zásadní význam. Jeho pomocí získáváme kriminalisticky a důkazně relevantní informace, na jejichž základě stanovíme celý postup vyšetřování trestného činu.

Ohledání místa činu je bezvýhradně nezastupitelným úkonem na místě příslušné události. Je to prvotní činnost, která nám umožní nejbližší možné prozkoumání situace a zároveň nám poskytne příležitost nalézt, prozkoumat a vyhodnotit na místě činu se nacházející kriminalistické stopy. Mimo jiné nám umožní opatřit si potřebné údaje, které jsou pro nás důležité nejen z toho důvodu, že nám pomohou stanovit kriminalistické a vyšetřovací verze, ale také nám pomůže vymezit si další postup vyšetřování.

Je také potřeba se zmínit o tom, že ohledání, jako kriminalistická metoda, je současně také procesní úkon. Jako takový je upraven ustanovením § 113 trestního řádu. Může být prováděn výhradně policistou, který bezpečně ovládá všechny zásady ohledání, učení o kriminalistických stopách a identifikaci. Velmi významnou devízou je pak také získání praktických návyků pro zjišťování kriminalisticky relevantních stop a způsobů jejich dokumentace. V neposlední řadě musí být policista velmi dobře informovaný o způsobech páchaní trestných činů, protože díky stopám, které na ohledávaném místě zajistí, si vytváří představu o tom, co se pravděpodobně na místě činu odehrálo. Pomocí toho je schopný získat další informace, které ho mohou posunout blíže ke zjištění objektivní pravdy a následného dopadení a usvědčení pachatele.

Ohledání místa činu je fenomén, který jednoznačně je a i nadále bude nanejvýš aktuální problematikou. Základní povinností orgánů činných v trestním řízení totiž vždy bude to, aby věnovaly náležitou péči veškerým otázkám, které se týkají trestné činnosti. Hlavní důraz musí být kladen na vedení účinného boje s touto nezákonnou činností, a to za účelem brzkého odhalení pachatelů. Součástí úspěšného boje proti kriminalitě musí samozřejmě být i přijetí vhodných opatření, která povedou k předcházení trestných činů a zamezování jejich škodlivých následků. K tomu musí být institut ohledání místa činu nanejvýš nápomocen.